

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.279/2025/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Zvara István Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Zvara István ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek – a Baranyi-Timár Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Aszalós Dániel ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (3000 Hatvan, 054/14, Cg..., adószám: ...) alperes ellen alvállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt indított perében az Egri Törvényszék 2025. június 20-án meghozott 4.G.20.069/2024/33. számú ítélete ellen az alperes 34. sorszámu fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban a 2025. november 12-én megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 635 000 (Hatszázharmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 53 129 740 Ft-ot és annak ítéletben foglalt kamatát, valamint 6 550 130 Ft perköltséget.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint a TÁRSULÁS NEVE mint megrendelő és az alperes mint közszolgáltató között közszolgáltatási szerződés jött létre hulladékgazdálkodási közfeladatok ellátásáról. Az e szerződés alapján őt megillető közszolgáltatási díjat azonban az alperes nem a TÁRSULÁStól, hanem a ZRT.-től (a továbbiakban: ZRT.) kapta meg, mivel a hatályos szabályozás alapján a lakosság által fizetett hulladékdíj is a ZRT.-hoz folyt be. A közszolgáltatási szerződés teljesítéséhez az alperes alvállalkozókat vett igénybe. Az egyik alvállalkozója a felperes volt, akivel 2022. szeptember 30-án kötött alvállalkozási szerződést.

[3] E megállapodás 4.1. pontjában a felek rögzítették, hogy a szerződés alapján a felperest megillető alvállalkozói díj a ZRT. által a közszolgáltató részére a szolgáltatási területre vonatkozóan fizetendő szolgáltatási díjtól függ, amelynek mértékét a koordináló szerv által fizetendő hulladékgazdálkodási szolgáltatási díjról szóló 13/2016. (V.24.) NFM rendelet (a továbbiakban: R.) szerint a ZRT. határozza meg az alvállalkozó által összeállított,

de a közszolgáltató által beküldött adatszolgáltatásra és az R-ben foglalt szabályokra figyelemmel.

[4] A szerződés 5.3.5. pontja szerint: „[a]z alvállalkozói díjelőleg – az 5.3.3. szerinti alappal számolva – az alvállalkozót az általa a tárgyévet megelőző második évben – kommunális vegyes-, szelektív-, lom-, zöld- és egyéb – hulladékfajtánként elért teljesítménye, valamint a közszolgáltató által a tárgyévet megelőző második évben hulladékfajtánként elért teljesítménye súlyozott arányában illeti meg, ahol az egyes hulladékfajták súlyát az adott hulladékfajta – a közszolgáltató saját adatai és az alvállalkozók által megadott adatok alapján a R. szerinti, a közszolgáltató által a ZRT. felé történt adatszolgáltatásból kiszámított – a közszolgáltató adott évre vonatkozó éves beszámolójában szereplő adatokból számítható önköltsége határozza meg. A számítást az alvállalkozó adatszolgáltatása alapján a közszolgáltató az alvállalkozó rendelkezésére bocsátja.”

[5] A szerződés 5.3.7. pont szerint: „[a]z alvállalkozói díj a R. 5. § (4) bekezdése alapján tervezett szolgáltatási díj alapján a R. 5. § (6a) bekezdésében előírt korrekcióval meghatározott szolgáltatási díjnak a jelen szerződésben az alvállalkozói díjelőlegre meghatározott felosztás szerint az egyes alvállalkozókra jutó része, amely felosztás alapja a ZRT. által kiközlött szolgáltatási díj, amely értesítő az alvállalkozók részére megküldésre kerül a közszolgáltató teljesítésigazolásával egyidejűleg.”

[6] A felek 2023. június 30-án módosították az alvállalkozási szerződést, ez azonban nem érintette a 2023. január 1-től 2023. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozó díj- és díjelőleg számítási szabályokat.

[7] Az alperes 2023. augusztus 10-én írásban tájékoztatta a felperest, hogy a ZRT. a 2023. első félévére tervezett szolgáltatási díját nettó 3 592 801 490 Ft-ban, a díjelőlegét pedig havi nettó 508 980 211 Ft-ban állapította meg. Közölte továbbá, hogy a havi díjelőleget megosztotta az alvállalkozói között, ez alapján pedig a felperest havi nettó 59 160 000 Ft díjelőleg illeti meg, amelynek 5%-át, azaz 2 958 000 Ft-ot a végleges elszámolás lefolytatásáig visszatartja. Erre tekintettel a felperes havonta nettó 56 202 000 Ft díjelőleget számlázhat, amely 2023. első félévére összesen nettó 337 212 000 Ft-nak felel meg. Ez utóbbi összeget a felperes az általa kiállított előlegszámlák alapján megkapta az alperestől.

[8] A ZRT. 2023. december 11-én az R. 5. § (6a) bekezdése és a 9. § (10) bekezdése alapján meghatározta az alperes díjának 2023. évi korrekcióját és elkészítette a 2023. első félévére vonatkozó elszámolást. Ezen elszámolás szerint az alperest erre az időszakra nettó 3 261 107 809 Ft szolgáltatási díj illette meg, amelyből az általa kiállított előlegszámlák alapján nettó 3 053 881 266 Ft-ot már megkapott, így további nettó 207 226 543 Ft-ra volt jogosult. A felek között vita keletkezett arra vonatkozóan, hogy e díjból mennyi illeti meg a felperest. Bár a felperes 2024. március 22-én számlát állított ki bruttó 53 129 740 Ft díjról, ezt az alperes nem egyenlítette ki, hanem az alvállalkozási szerződés ismételt módosítását javasolta, amit viszont a felperes nem fogadott el.

[9] A felperes a keresetében bruttó 53 129 740 Ft alvállalkozói díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.

évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:238. §-a és a 6:245. § (1) bekezdése, másodlagosan pedig a Ptk. 6:238. §-a és a 6:245. § (2) bekezdése alapján. Arra hivatkozott, hogy az alperes a 2023. augusztus 10-én írt kelt levelében a ZRT. által megállapított havi nettó 508 980 211 Ft díjelőlegből az őt megillető részt havi nettó 59 160 000 Ft-ban határozta meg, ami a teljes nettó havidíj 11,62%-a. Az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja szerint az alperes a ZRT. által megállapított végleges díját ugyanilyen arányban köteles felosztani az alvállalkozói között. Erre tekintettel az alvállalkozói díja nettó 379 046 442 Ft-nak felel meg, amelyből előlegszámlák alapján már megkapott nettó 337 212 000 Ft-ot, így további nettó 41 834 441 Ft-ra jogosult. Ugyanez az eredmény akkor is, ha a számítás abból indul ki, hogy az alperes – az általa kapott díjelőleg felül – további nettó 207 226 545 Ft díjban részesült. Ennek 11,62%-a, azaz nettó 24 086 442 Ft ugyanis őt illeti, mint ahogy a díjelőlegekből visszatartott nettó 17 748 000 Ft is, amelyek összege szintén nettó 41 834 441 Ft.

[10] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A per során a felperessel egyezően nyilatkozott arról, hogy a felperest a 2023. év első félévére megillető díjelőleget az alvállalkozási szerződés 5.3.5. pontjának megfelelően határozta meg, ezért kizárólag az képezi vita tárgyát, hogy a ZRT. által 2023. első félévére megállapított 3 261 107 809 Ft közszolgáltatási díjból a felperes milyen számítás módszer alapján és mennyi alvállalkozói díjra jogosult. E körben az alperes szerint a felek között nincs és nem is volt konszenzus. Kifejtette ugyanis, hogy az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontjának helyes értelmezése szerint a ZRT. által megállapított közszolgáltatási díjat – a felperes álláspontjával ellentétben – nem a díjelőleg felosztásának arányában kell megosztani az alvállalkozók között, mert ez a számítás a tárgyévet megelőző második év adatain alapul, nem pedig az alvállalkozók adott évben elért teljesítményén. Erre tekintettel a díjat a tárgyévet megelőző második évben: a jelen esetben 2021-ben fennállt önköltség és a tárgyévi: a jelen esetben 2023. első félévi teljesítményadatok alapján kell felosztani az alvállalkozók között, ezen elszámolás szerint pedig a felperes az általa kapott díjelőleg felül nem jogosult további díjazásra.

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. Megállapította, hogy a felek jogvitája az alvállalkozási szerződés egyes rendelkezéseinek eltérő értelmezéséből eredt, ezért a perben azt kellett vizsgálni, hogy a Ptk-nak a szerződések értelmezésére vonatkozó szabályai szerint melyik peres fél szerződésértelmezése a helyes. A Ptk. értelmezési szabályai között pedig nem található olyan rendelkezés, amely lehetővé tenné, hogy a fél a szerződést az általa más szerződő felekkel megkötött szerződésekre hivatkozással, azok tartalmával egyezően értelmezze. Ezért a per során nem volt jelentősége annak, hogy az alperes és a többi alvállalkozói hogyan értelmezték a köztük létrejött alvállalkozási szerződéseket, az alperes ezzel ellentétes érvelése tehát alaptalannak bizonyult. H. E. tanúvallomása alapján pedig nem volt kétséges az sem, hogy az alperes nem azért vitatta a felperes díjigényét, mert a felek eltérően értelmezték a köztük létrejött alvállalkozási szerződést, hanem azért, mert a ZRT. az általa 2023. első félévére előterjesztett több mint egymilliárd Ft díjigényből csupán 207 226 545 Ft-ot ismert el és fizetett ki, a különbözet pedig folyamatosan hiányzik az alperes gazdálkodásából. Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság megvizsgálta, hogy melyik fél szerződésértelmezése helyes, amelynek eredményeként – a felperessel egyezően – arra az álláspontra helyezkedett, hogy a végleges alvállalkozói díjat a díjelőlegre meghatározott felosztás szerint kell megállapítani, nem pedig a 2021. évi önköltség és a 2023. első féléves teljesítmény alapján, mert két eltérő időszak adatait nem lehet egybevetni. Az alperest ugyanakkor semmi nem zárta el attól, hogy olyan szerződést kössön a felperessel, amely az általa alkalmazni kért szabályokat tartalmazza, ő azonban nem

így járt el, a mulasztását pedig a felek között létrejött szerződés tényleges tartalmától eltérő értelmezéssel nem pótolhatta. Mivel az alperes pervesztes lett, az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a felperes elsőfokú perköltségének megtérítésére.

[12] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen azt kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 381. §-a alapján helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelme arra irányult, hogy az ítéltábla változtassa meg az elsőfokú ítéletet és utasítsa el a keresetet, harmadlagosan pedig az elsőfokú perköltség 50%-kal történő leszállítását kérte.

[13] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1), valamint a 346. § (4) és (5) bekezdéseit, mert bár a felperes két, egymással tárgyi keresethalmazatot alkotó keresetet terjesztett elő, az elsőfokú ítélethől nem állapítható meg, hogy azok közül az elsőfokú bíróság melyiket találta alaposnak. Mivel pedig a két kereseti kérelem együttesen nem állhat meg, a felperes legfeljebb 50%-ban lehet pernyertes, amit a perköltségviselésnél figyelembe kellett volna venni.

[14] A fellebbezett határozat sérti a Ptk. 6:8. §-át és a 6:86. §-át is, mert az elsőfokú bíróság a perbeli szerződés egyes rendelkezéseit önállóan, a többi kikötéstől és a jogszabályi környezettől függetlenül értékelte, az alperes ügyleti akaratát pedig a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesen állapította meg, ezáltal tévesen következtetett arra, hogy a felek között konszenzus volt a díjfizetés módjában. Az elsőfokú ítélet indokolásának [122] bekezdése szerint a felek ügyleti akaratának vizsgálatakor kizárólag a szerződés szövegéből indult ki, így figyelmen kívül hagyta, hogy az ügyleti akarat önálló jogi tény, amelyet valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték alapulvételével kell vizsgálni. Először abban a kérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy disszenzus állt-e fenn a felek között, ez ismert volt-e előttük, vagy rejtett, és hogy ez kihatott-e a szerződés létezésére. Ezt követően vizsgálhatta volna csak, hogy melyik fél szerződésértelmezése felel meg a Ptk. 6:8. §-ának és 6:86. § (1) bekezdésének. Az elsőfokú bíróság azonban az első lépést kihagyta, a második lépés során pedig csak részlegesen értékelte az általa előadott nyilatkozatokat és a bizonyítékokat, így észszerűtlen következtetésekre jutott. Azt, hogy a felek között nem volt konszenzus a díjszámítás módja tekintetében, a perbeli nyilatkozataik egyértelműen igazolják. Azt pedig, hogy a díjat nem egyszerűen a díjelőlegre alkalmazott felosztási arányban kell megosztani az alvállalkozók között, a Ptk. 6:8. §-a és 6:86. § (1) bekezdése mellett az Alaptörvény 28. cikke is alátámasztja, hiszen teljesen észszerűtlen lenne a tárgyévét megelőző második év adatait alkalmazni, miközben már ismertté váltak a tárgyévi adatok is. Amennyiben a felperes értelmezése lenne helyes, az nem ösztönözné az alvállalkozókat a jobb tárgyévi teljesítményre, így igazságtalan és tisztességtelen lenne a tárgyban jobban teljesítő alvállalkozókkal szemben. A helyes értelmezés tehát az, hogy a díjat a tárgyévi teljesítményadatok alapján kell felosztani, hiszen a szerződés 5.3.7. pontja nem a díjelőleg felosztási arányára, hanem ennek kiszámítási módjára utal vissza.

[15] Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését is, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, hiszen indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta a vele szerződést kötő másik két alvállalkozó ügyvezetőjének tanúvallomását, valamint a többi alvállalkozó által aláírt számlázási megállapodásokat. Mivel a közszolgáltatási díjat valamennyi alvállalkozó között fel kellett osztania, racionálisan nem

lehet feltételezni, hogy az egyes alvállalkozókra eltérő díjszámítási módok érvényesülhetnek. Ennek megfelelően a felperessel kötött alvállalkozási szerződés díjszámítási szabályai tartalmukban megegyeznek a többi alvállalkozóval kötött számlázási megállapodások kikötéseivel, amelyet az elsőfokú bíróság szintén nem vett figyelembe. Kizárólag azt emelte ki, hogy a felperessel kötött alvállalkozási szerződésnek nincs olyan díjszámítási melléklete, mint a számlázási megállapodásoknak, ebből azonban önmagában nem lehet arra következtetni, hogy a többi alvállalkozótól eltérően kell kiszámítani a felperes díját. Kirívóan okszerűtlen H. E. tanúvallomásának értékelése is. Annak a ténynek ugyanis, hogy az általa igényeltől kevesebb közszolgáltatási díjat kapott a ZRT.-től, csak annyiban volt jelentősége, hogy csupán a kapott összeget tudta felosztani az alvállalkozók között, mindez azonban a szerződés díjszámítási szabályainak értelmezése során nem bírt relevanciával. Az elsőfokú ítéletből nem derül ki az sem, hogy a keresetlevélben felvázolt számítási módok közül az elsőfokú bíróság melyiket fogadta el. Arra az esetre pedig, ha az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság a díjelőleg arányában történő felosztási módot tartotta helyesnek, az alperes fenntartotta a fellebbezéséhez A/8-A/11. alatt csatolt elsőfokú beadványban foglalt érveit, amelyeket a fellebbezése jogi indokaiként is kért figyelembe venni.

[16] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem sértette meg a fellebbezésben megjelölt jogszabályokat, mert helyesen állapította meg a felek ügyleti akaratát, abból kiindulva pedig helytállóan értelmezte az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontját. Az alperes ezzel ellentétes értelmezése téves, mert az ellentétes a felek ügyleti akaratával és a R. szabályaival. Az alvállalkozási szerződés megkötésekor a felek között konszenzus volt a díjszámítás módjában, az alperes pedig kizárólag azért akar eltérni ettől, hogy kevesebb díjat kelljen fizetnie neki. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az alperes által megjelölt két ügyvezető tanúvallomását, mert ők elismerték, hogy a felek között létrejött alvállalkozási szerződést nem ismerik, az általuk vezetett cégek pedig külön számlázási megállapodás kötöttek az alperessel és az alapján számoltak el vele. Ilyen külön számlázási megállapodást azonban a felek nem kötöttek, ezért e megállapodások és az alperes által hivatkozott tanúvallomások a felek jogvitája szempontjából teljesen érdektelenek voltak. A keresete alvállalkozói díj megfizetésére irányult, amelyet két – azonos eredménnyel járó – számítási módszerrel is alátámasztott, az elsőfokú bíróság pedig elfogadta ezeket. Alaptalan az alperesnek a perköltség leszállítására vonatkozó fellebbezési kérelme is, mivel a perköltség összegét az elsőfokú bíróság az általa csatolt megbízási szerződés és költségjegyzék alapján helyesen állapította meg, annak mérséklése pedig nem indokolt.

[17] Az ítéltáblának a fellebbezés érdemi elbírálása előtt azt kellett megállapítania, hogy annak mi a pontos tartalma. Erre azért volt szükség, mert az alperes a fellebbezésének indokolásaként részben visszautalt az elsőfokú eljárásban előterjesztett azon beadványaiban foglalt nyilatkozataira, amelyeket a fellebbezéséhez csatolt. Ahogy azonban azt a Kúria már többször is kifejtette: a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezésben szövegesen körül kell írni azt az eljárási vagy anyagi jogszabálysértést, amin a fellebbezés alapul, ez határozza meg ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelmét (pl.: Kúria Pkf.II.24.839/2019/3. számú határozatának [7] pontja, Pf.VI.24.583/2022/2. számú határozatának [15] és [20] pontjai). Mindezt tehát egy korábbi beadványra történő visszautalással nem lehet teljesíteni (pl.: Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6. számú határozatának [26] pontja), még oly módon sem, hogy ezeket a beadványokat a fellebbező a fellebbezéséhez csatolja, mert az parttalanná tenné fellebbezést, és megakadályozná azt, hogy a másodfokú bíróság minden kétséget kizáróan megállapíthassa a felülbírálati jogkörének határait (pl.:

Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8. számú határozatának [30] pontja). Ezért az ítéltábla nem tekinthette a fellebbezés részének azokat az elsőfokú eljárásban előterjesztett beadványokat, amelyeket az alperes a fellebbezéséhez csatolt, és nem minősíthette az azokban foglalt nyilatkozatokat a fellebbezés indokolásának. E jogi álláspont helyességét az is alátámasztja, hogy ezek a beadványok a kereset cáfolatát szolgálták, a fellebbezésben viszont már azokat az érveket kell kifejteni, amelyek a fellebbezett határozatban foglalt konkrét ténybeli és jogi álláspontot támadják. Annak meghatározása pedig, hogy az elsőfokú beadványokban foglalt érvek közül melyek lehetnek alkalmasak a fellebbezett határozatban leírt álláspont cáfolatára, nem a másodfokú bíróság feladata, hanem – a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján – a fellebbezőé. Ezért az ítéltábla az alperes fellebbezésének indokolásaként csak azokat az érveket vehette figyelembe, amelyeket a fellebbezésében szövegesen is körülírt.

[18] Az így megállapított tartalmú fellebbezés elbírálása során az ítéltábla nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait [Pp. 370. § (1) bekezdése], nem észlelt ugyanis olyan – a fellebbezésben nem hivatkozott – eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely erre a Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései alapján okot adott volna. Ezért kizárólag azt vizsgálta meg, hogy a fellebbezésben foglalt okok miatt teljesíthető-e valamelyik fellebbezési kérelem. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[19] Elsőként abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság elkövette-e a fellebbezésben hivatkozott eljárási szabálysértéseket. E körben az alperes mindenekelőtt azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését, mert nem döntött arról, hogy az egymással „valódi tárgyi keresethalmazatban” előterjesztett elsődleges vagy másodlagos kereset-e az alapos. Ezzel az érveléssel azonban az ítéltábla nem értett egyet.

[20] Kétségtelen, hogy a felperes a keresetét ellentmondásos módon terjesztette elő, ezt az ellentmondást azonban a Pp. 110. § (3) bekezdése, azaz a tartalom szerinti elbírálás elve alapján fel lehetett oldani, az ugyanis előírta, hogy a bíróság a felperes jogállítás körében tett nyilatkozatait a tényállításával és a jogi érvelésével összhangban értelmezze (a Kúria BH2025.40. szám alatt közzétett Pfv.I.20.113/2024/6. számú precedensképes határozatának [68] bekezdése). Ennek figyelembevételével pedig teljesen egyértelmű volt, hogy a felperes a keresetlevél 2. oldalán előadott nyilatkozatával ellentétben nem „valódi tárgyi keresethalmazatot” képező követeléseket terjesztett elő az alperessel szemben, hanem csupán egyetlen követelése volt, amely 53 129 740 Ft és járulékainak megfizetésére irányult. A felperes tényállításai és jogi érvelése nem hagyott kétséget abban a tekintetben sem, hogy ezt az egyetlen követelését – mind az elsődlegesként, mind pedig a másodlagosként megjelölt keresetében – ugyanazon a jogalapon érvényesítette. Valójában ugyanis mindkét keresetében a 2023. év első félévére járó alvállalkozói díjából ki nem fizetett rész megfizetését kérte, de nemcsak a Ptk. 6:238. §-a, hanem a felek között létrejött alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja alapján is (pl.: keresetlevél 5., 7., 9. oldalai, 22. sorszámú beadvány 6. és 7. oldalai).

[21] A két kereset közötti különbség csupán abból adódott, hogy a felperes az elsődleges keresetében a Ptk. 6:238. §-a és az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja alapján járó díjat átalánydíjnak minősítette, ezért jogalapként a Ptk. 6:245. § (1) bekezdésére is hivatkozott, míg a másodlagos keresetében ugyanezt a díjat tételes elszámolás alapján járó díjazásnak tekintette, ezért az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja és a Ptk. 6:238. §-a

mellett jogalapként a Ptk. 6:245. § (2) bekezdését is felhívta. Annak azonban, hogy az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja alapján járó díjazás átalánydíj vagy tételes elszámolás alapján járó díjazás-e, a per eldöntése szempontjából semmiféle jelentősége nem volt. A jogalap, azaz a perben érvényesített alanyi jogot közvetlenül keletkeztető anyagi jogszabály ugyanis a Ptk. 6:238. §-a volt, amely feljogosította a felperest arra, hogy – az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontjában írt feltételek mellett – alvállalkozói díjat követeljen az alperestől, függetlenül attól, hogy e díjazás egyébként átalánydíjnak vagy tételes elszámolás alapján járó díjnak minősül-e. Erre tekintettel ez utóbbi kérdésre adott válasz nem befolyásolta a felperes által követelt alanyi jog keletkezesét, tartalmát és érvényesítésének feltételeit, így a Ptk. 6:245. § (1) és (2) bekezdései valójában nem a jogalap (az érvényesített alanyi jogot meghatározó anyagi jogszabály), hanem csupán a jogi érvelés részét képezték.

[22] Mindezek miatt az elsődleges és a másodlagos kereset tárgyát képező követelés mind a tény-, mind pedig a jogalapjában teljesen megegyezett, ami azt jelenti, hogy a keresetben nemcsak valódi, hanem még látszólagos halmazat sem volt. Erre tekintettel a Pp. 341. § (1) bekezdésében foglalt követelmény teljesítéséhez, azaz a kereset elbírálásához elegendő volt azt eldönteni, hogy a felperes a Ptk. 6:238. §-a és az alvállalkozói szerződés 5.3.7. pontja alapján jogosult-e az általa követelt díjazásra, amelyet – az e körben tett egyező nyilatkozataik szerint – a felek maguk is így értelmeztek, hiszen a jogvita kereteit ennek megfelelően határozták meg (21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal utolsó és 4. oldal 4. bekezdése, 27. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdése). Mivel pedig az elsőfokú bíróság a fellebbezett határozatában eldöntötte, hogy a felperes a Ptk. 6:238. §-a és az alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja alapján jogosult-e az általa követelt díjazásra, eleget tett a Pp. 341. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének. Nem minősült tehát e jogszabályi rendelkezés megsértésének az, hogy a felperesnek megítélt díjat nem minősítette sem átalánynak, sem pedig tételes elszámolás alapján járó díjazásnak, ez ugyanis – a kifejtettek szerint – nem érintette a per érdemét, ezért emiatt nem volt szükség az elsőfokú eljárás megismétlésére.

[23] Bár az alperes hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, az ítéltábla ezzel az érveléssel sem értett egyet. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már több határozatában is kifejtette: a bíróság indokolásának az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns körülményekre kell kiterjednie, nem pedig minden részletre {pl.: 3159/2018. (V.16.) AB határozat [31] bekezdése}. Ennek a követelménynek pedig az elsőfokú bíróság ítélete maradéktalanul megfelelt. A fellebbezési érveléssel szemben a határozata indokolásának [122]-[123] bekezdéseiben magyarázatot adott arra, hogy miért nem tulajdonított jelentőséget az alperes többi alvállalkozóit vezető személyek által előadott tanúvallomásoknak és a csatolt számlázási megállapodásoknak. Az pedig, hogy a felperesnek megítélt díjat nem minősítette sem átalánynak, sem tételes elszámolás alapján járó díjazásnak, érdemben szintén nem sértette az indokolási kötelezettséget, ennek a kérdésnek ugyanis – a kifejtettek miatt – a per eldöntése során semmiféle jelentősége nem volt. Kétségtelen, hogy a felperes a keresetlevelében kétféle módon is levezette a díjkövetelésénekösszecszerúségét, ez a két díjszámítási mód azonban nem mondott ellent egymásnak, hiszen azok ugyanazt az eredményt hozták, így kétféle módon is alátámasztották a felperes által követelt díjhátralék összegét. Nem minősült tehát hiányosnak az elsőfokú ítélet indokolásának [139] bekezdése sem, abból ugyanis, hogy az elsőfokú bíróság helyesnek tekintette „a kereset szerinti elszámolást”, egyértelmű volt, hogy a díjhátralék kiszámítására alkalmazott mindkét módszert elfogadta.

[24] Erre tekintettel az alperes alap nélkül hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet sérti a fellebbezésben felsorolt eljárási szabályokat, ezért a Pp. 381. §-a alapján nem volt szükség az elsőfokú eljárás megismétlésére, így az elsődleges fellebbezési kérelem alaptalannak bizonyult.

[25] Nem foghatott helyt az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányuló másodlagos fellebbezés sem. Az elsőfokú bíróság ugyanis a tényállást a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján, helyesen állapította meg, ebből pedig helytállóan következtetett arra, hogy a felperes keresete alapos. Az ítéltábla maradéktalanul egyetért az általa kifejtett indokokkal is, amelyeket nem kíván megismételni, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.

[26] Mivel az alperes már a perfelvételi szakban is hivatkozott arra, hogy a felek között nem volt konszenzus a díjszámítás módja tekintetében (13. sorszámú beadvány 6.3. pontja, 25. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdése), az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta, hogy e körben volt-e közöttük megállapodás, és ha igen, annak mi volt a tartalma. Ennek során helytállóan indult ki a keresetlevélhez csatolt alvállalkozási szerződésből, hiszen azt nem vitásan mindkét fél aláírta és magára nézve kötelezőnek fogadta el, ez az okirat tartalmazta tehát a felek megállapodását [Ptk. 6:58. §]. Mivel pedig e megállapodás 5.3.7. pontja szabályozta a díjszámítás módját, az alperes alap nélkül állította, hogy e körben nem volt konszenzus a felek között. A megállapodásuk ugyanis – a kifejtettek szerint – az volt, hogy az alvállalkozói díjat ezen szerződési kikötésben írt módon kell kiszámítani.

[27] A jogvita valódi kérdése tehát nem az volt, hogy a felek megállapodtak-e, és ha igen, miként állapodtak meg a díjfizetés módjában, ez ugyanis a keresetlevélhez csatolt alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontja alapján nem lehetett vita tárgya. Valójában a per során – a felek e körben tett egyező nyilatkozataira is figyelemmel (21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal utolsó és 4. oldal 4. bekezdése, 27. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdése) – azt kellett eldönteni, hogy ezt a szerződési kikötést melyik fél értelmezi helyesen. Abból ugyanakkor, hogy a felek jelenleg nem értenek egyet e rendelkezés szövegének értelmezésében, a fellebbezési érveléssel szemben még nem következett az, hogy a díjszámítás módja tekintetében már a szerződéskötéskor sem volt konszenzus közöttük. Épp ellenkezőleg: az a tény, hogy a felek a 2022. október 1-től 2022. december 31-ig terjedő időre vita nélkül elszámoltak egymással, szükségszerűen azt jelenti, hogy a perrel érintett időszakot megelőzően még egyezően értelmezték a szerződés 5.3.7. pontjában foglalt díjszámítási szabályokat, vagyis nemcsak a díj kiszámítására vonatkozó szerződési rendelkezések szövegében értettek egyet, hanem azok értelmezésében is, ilyen értelemben tehát a konszenzusuk teljes és mindenre kiterjedő volt. Ahogy arra az elsőfokú bíróság a fellebbezett határozat indokolásának [125]-[129] bekezdéseiben helyesen rámutatott: az alperes szerződésértelmezése csak ezt követően változott meg: akkor, amikor a ZRT. a perrel érintett időszakra nem finanszírozta meg teljes összegben a nála és az alvállalkozóinál felmerült többletkiadásokat, így – H. E. tanúvallomásának tükrében – ez volt a jogvita valódi oka.

[28] Ettől függetlenül a per során állást kellett foglalni abban a kérdésben, hogy melyik fél értelmezi helyesen a szerződés 5.3.7. pontját. Ennek során pedig a fellebbezési érveléssel szemben nem kellett figyelembe venni azokat a bizonyítékokat, amelyek nem a peres felek jogviszonyára vonatkoztak, hiszen nem az alperes és a többi alvállalkozó, hanem

az alperes és a felperes közötti megállapodás tartalmát kellett meghatározni. Erre tekintettel irreleváns volt mind F. Z. mind pedig H. L. tanúvallomása, mert egyikük sem ismerte a felek szerződésének pontos tartalmát (32. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 2. és 6. oldal 8. bekezdései). Mindketten csupán az általuk vezetett alvállalkozó és az alperes díjszámítási gyakorlatáról tudtak nyilatkozni, ez azonban ebben a perben semmiféle jelentőséggel nem bírt. A felek közötti szerződés díjszámítási szabályainak értelmezésére vonatkozóan H. E. tanúvallomása sem tartalmazott bizonyítékot, mert ezeket a szabályokat – a saját nyilatkozata szerint – ő maga sem ismerte (32. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal 3-4. bekezdései). Annak pedig szintén nem volt jelentősége, hogy az alperes milyen tartalmú számlázási megállapodásokat kötött a többi alvállalkozójával, hiszen ezt a megállapodást a felperes nem írta alá, annak rendelkezéseit és az ahhoz csatolt táblázatokban levezetett konkrét díjszámítási módszert tehát a felek közötti jogviszonyban nem lehetett alkalmazni. Erre tekintettel az ezzel ellentétes fellebbezési érvelés nem foghatott helyt.

[29] Azt a kérdést, hogy melyik fél értelmezi helyesen a felek között létrejött alvállalkozási szerződés 5.3.7. pontját, valójában a jognyilatkozatok és szerződések értelmezésére vonatkozó jogszabályok alapján kellett eldönteni. Ezek a jogszabályok pedig – az elsőfokú ítélettel egyezően – a Ptk. 6:8. § (1) és 6:86. § (1) bekezdéseiben található. Erre tekintettel alap nélkül sérelmezte az alperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem alkalmazta az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogelveket, hiszen azok nem a jognyilatkozatok és a szerződések, hanem a jogszabályok értelmezésére szolgálnak.

[30] A Ptk. 6:8. § (1) és 6:86. § (1) bekezdéseiben foglalt értelmezési szabályokat pedig az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta, az általa kifejtett érvekkel az ítéltábla is maradéktalanul egyetért, azokat megismételni nem kívánja. A fellebbezés tükrében csupán azt emeli ki, hogy az alvállalkozási szerződésnek az elsőfokú ítéletben részletesen elemzett díjelőleg- és díjszámítási kikötéseinek együttes értelmezéséből kizárólag az vezethető le, hogy a felperes szerződésértelmezése a helyes, vagyis a ZRT. által az R. 5. § (6a) bekezdésében előírt korrekcióval meghatározott díjból az alperes az adott évi díjelőleg felosztási arányának megfelelő részt köteles kifizetni a felperesnek. Ezzel szemben az alperes által alkalmazott számítási módszert nem tartalmazza a megállapodás. Az alperes ugyanis úgy értelmezte a szerződés 5.3.7. pontját, hogy a ZRT. által az R. 5. § (6a) bekezdésében előírt korrekcióval meghatározott díjat nem a kapott díjelőleg arányában kell kifizetni a felperesnek, mert az a tárgyévét megelőző második év önköltségén és beszállított hulladékmennyiségén alapul, hanem a felosztást a tárgyévét megelőző második év önköltsége és a tárgyévben beszállított hulladékmennyiségek alapján kell elvégezni (23. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldalának 9-10. bekezdései). A szerződés díjelőleg felosztására vonatkozó 5.3.5. pontja azonban ezzel teljesen ellentétes, hiszen az világosan kimondja, hogy a felperes a ZRT. által meghatározott díjelőlegből a tárgyévét megelőző második év önköltségének és beszállított hulladékmennyiségének arányában részesül. Mivel pedig a felek a szerződés 5.3.7. pontjában „az alvállalkozói díjelőlegre alkalmazott felosztást” rendelték alkalmazni a ZRT. által az R. 5. § (6a) bekezdésében előírt korrekcióval meghatározott díjra is, az egyező szerződési akaratuk arra irányult, hogy a felperes e díjból ne a tárgyévét megelőző második év önköltsége és a tárgyévben beszállított hulladékmennyiségek, hanem a tárgyévét megelőző második év önköltsége és az ekkor beszállított hulladékmennyiségek arányában részesüljön.

[31] Annak, hogy a felek egyező akaratából meghatározott díjszámítási mód mennyire „észszerű”, „igazságos”, „tisztességes” és hogy milyen mértékben képes az alvállalkozót „jobb teljesítményre ösztönözni”, a fellebbezési érveléssel szemben nem volt

jelentősége. A bíróság feladata ugyanis kizárólag az volt, hogy értelmezze az alvállalkozási szerződést és ez alapján megállapítsa annak tartalmát, az így meghatározott szerződési tartalmat ugyanakkor nem kellett minősítenie. Ezek a szempontok arra sem voltak alkalmasak, hogy azokra hivatkozással a bíróság kitérítse a Ptk. 6:8. § (1) és 6:86. § (1) bekezdéseiben foglalt értelmezési szabályok alkalmazásával megállapított szerződési tartalmat, így mindezt az alperes sem tehetette meg. Ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen kifejtette: amennyiben a szerződésben foglalt díjszámítási módot nem tartotta „ésszerűnek”, „igazságosnak” vagy „tisztességesnek”, akkor nem ilyen tartalommal kellett volna szerződést kötnie a felperessel. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányuló másodlagos fellebbezés is alaptalannak bizonyult.

[32] Nem foghatott helyt a perköltség leszállítása érdekében előterjesztett harmadlagos fellebbezés sem. Ahogy ugyanis azt az ítéltábla már kifejtette: a felperes – a nyilatkozatainak tartalma szerint [Pp. 110. § (3) bekezdése] – a keresetét nem valódi tárgyi halmazatban, de még csak nem is látszólagos halmazatban terjesztette elő, hiszen mind az elsődleges, mind pedig a másodlagos keresetében ugyanazon tény- és jogalapon érvényesített igényt. Ez az egyetlen követelés pedig teljes mértékben alapos volt, ezért az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a felperest teljes pernyertesnek. Arra hivatkozással tehát nem lehetett leszállítani az alperes által fizetendő elsőfokú perköltséget, hogy a felperes csupán 50%-ban nyert pert.

[33] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és a megfizetett fellebbezési eljárási illetékből származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga köteles viselni.

[35] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles továbbá megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét, amelynek összegét az ítéltábla a csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján 500 000 Ft + áfa, azaz 635 000 Ft-ban állapította meg.

Debrecen, 2025. november 12.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró